

Datum
2018-08-14Dnr
18-049
Ert dnr:
Fi2018/00966/KFinansdepartementet
fi.remissvar@regeringskansliet.se
fi.ofa.k.remissvar@regeringskansliet.se

Remissyttrande avseende Myndighetsgemensam indelning - samverkan på regional nivå (2018:10)

Regionförbundet Sörmland har mottagit Finansdepartementets/Indelningskommitténs betänkande Myndighetsgemensam indelning – samverkan på regional nivå, och beretts möjlighet att lämna synpunkter.

Myndighetsgemensam indelning

Regionförbundet Sörmland delar indelningskommitténs bedömning när det gäller behovet att ”återsamla staten”, på regional nivå. En utvecklad samverkan mellan olika aktörer och verksamhetsområden är en förutsättning för att hantera och lösa de allt mer komplexa samhällsutmaningarna. Idag har i princip alla statliga myndigheter olika regionala indelningar, strukturerade i uppgifter och ansvar fördelat på sektoriserade politikerområden. Något som har försvårat möjligheten till helhetsperspektiv och samordning inom statsförvaltningen och mellan stat, kommun och landsting. En gemensam geografisk struktur kan fungera som plattform för samverkan och samordning såväl av aktörer som uppdrag.

Indelningskommittén föreslår i sitt slutbetänkande en myndighetsgemensam indelning i sex geografiska områden utifrån nuvarande sjukvårdsregioner. Sörmland föreslås ingå i region Mitt tillsammans med Dalarna, Gävleborg, Uppland, Värmland, Västmanland och Örebro. Förslaget har flera fördelar som att sjukvårdsregionerna sedan länge är inarbetade samverkansplattformar för landstingen och att sjukvårdsregionerna geografi har mycket gemensamt med flera myndigheters nuvarande indelning. Regionförbundet Sörmland delar dock indelningskommitténs bedömning att en myndighetsgemensam indelning utifrån sjukvårdsregionerna inte är oproblematiske. Område Mitt blir ett stort område, det näst största till ytan, med cirka två miljoner invånare, som omfattar sju län och 80 kommuner, något som blir en stor utmaning för att skapa en effektiv, funktionell samverkan.

Det är även viktigt att ha i minnet att det faktum att i princip alla statliga myndigheter har olika regionala indelningar, endast är ett av flera hinder för en effektiv samverkan mellan myndigheter och mellan stat och kommun. Exempel på andra frågor som kan utgöra hinder för en välfungerande samverkan är stora regionala och lokala skillnader när det gäller mandat och resurser, skillnader när det gäller organisation och ledningsstrukturer samt offentlighet och sekretess. Regionförbundet vill även lyfta behovet av en ökad och mer effektiv samordning på nationell nivå.

Utredningen pekar på några områden där samverkan mellan myndigheter och mellan myndigheter och kommunsektorn är helt avgörande för kvaliteten i verksamheten; krisberedskap och totalförsvaret, regional utveckling samt mottagande av nyanlända. I detta sammanhang vill Regionförbundet framhålla att det regionala utvecklingsarbetet i hög grad är beroende av funktionella samband snarare än administrativa gränser. Oberoende av vilken administrativ geografi som gäller så behöver vi bejaka vikten av funktionella samband. Funktionellt ingår Sörmland i den så kallade ÖMS (Östra Mellansverige) regionen. Det betyder att myndigheterna även i en ny geografisk indelning behöver samverka över/mellan administrativa gränser för att kunna möta respektive läns behov. Till exempel behöver Trafikverket även fortsättningsvis svara upp mot det samarbete kring infrastrukturplanering som bedrivs av sju län inom ramen för processen En bättre sats i Stockholm-Mälarenregionen.

En viktig del när det gäller regional utveckling är arbetet inom EU:s strukturfonder och den verksamhet som sker inom Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF) och Europeiska socialfonden (ESF). En ny regional indelning av Tillväxtverket (ERUF) och ESF-rådet får stor betydelse inför arbetet med en ny strukturfondsperiod. Indelningskommitténs förslag innebär en ny geografisk indelning där ÖMS strukturfondsregion klyvs och Östergötland fogas istället samman med Småland och Kronoberg. Regionförbundet vill i det här sammanhanget lyfta fram kraften och betydelsen av den samverkan som vuxit fram inom ramen för Östra Mellansverige strukturfondsregion under snart två programperioder. Arbetet har bidragit till att de fem ingående länen (Uppsala, Sörmland, Östergötland, Västmanland och Örebro) har utvecklat nya samarbetsformer och byggt upp ett starkt förtroendekapital som gjort det möjligt att gemensamt ta sig an mer komplexa samhällsutmaningar. Fyra områden har varit särskilt betydelsefulla för det regionala utvecklingsarbetet: arbetet med att stärka de funktionella sambanden och smart specialisering samt samarbetet kring infrastrukturen och kompetensförsörjning. För Sörmlands del skulle det med hänsyn till ovanstående resonemang vara önskvärt att bibehålla nuvarande strukturfondsregion intakt.

Regionförbundet ställer sig dock bakom indelningskommitténs förslag när det gäller vilka myndigheter som ska ingå i en myndighetsgemensam indelning: Arbetsförmedlingen, Försvarsmakten, Kriminalvården, Migrationsverket,

Polismyndigheten, Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige, Tillväxtverket, Trafikverket, Säkerhetspolisen och Åklagarmyndigheten. De tio myndigheterna bedriver alla verksamhet som har stor inverkan på Sörmland, både inom det hälso- och sjukvårdsområdet (krisberedskap, totalförsvaret och mottagande av nyanlända) och inom regional utveckling. Regionförbundet saknar därför Försäkringskassan bland de 10 berörda myndigheterna. Många fler myndigheter är dock involverade i det regionala tillväxtarbetet. Förordningen (2017:583) om regionalt tillväxtarbete räknar upp ett 30-tal statliga myndigheter som berörs. Många av dem har dock ingen regional organisation i dag.

Regionförbundet vill även lyfta en oro kring att staten genom förslaget myndighetssamverkan kan bidra till inlåsnings effekter som försvårar andra kommande val av samverkan mellan regioner, län och kommuner som inte passar in i given struktur.

Regionförbundet Sörmland avstyrker Indelningskommitténs alternativa förslag om en regional indelning som motsvarar Polismyndighetens sju regioner. Det som talar emot detta alternativ är dels att det inte är resurseffektivt dels saknar sådan indelning motsvarighet inom kommunsektorn, vilket är en viktig utgångspunkt.

Beteckning och utformning av namn

Regionförbundet tillstyrker förslaget att beteckningen landsting ändras till region med hänvisning till att en viktig förändring har skett då samtliga landsting från och den 1 januari 2019 har ansvar för betydligt fler frågor som berör invånarna direkt, utöver hälso- och sjukvården, och att denna förändring är principiell till sin karaktär att det motiverar ett namnbyte.

Finansiering av förvaltningsutgifter för det regionala utvecklingsansvaret

Regionförbundet tillstyrker förslaget att de förvaltningsutgifter som föranleds av det regionala utvecklingsansvaret ska finansieras genom statsbidrag som utgår från utgiftsområde 19 Regional tillväxt.

REGIONFÖRBUNDET SÖRMLAND
Regionstyrelsens presidium

Viking Jonsson
Ordförande i regionstyrelsen

Jacob Högfeldt
Vice ordförande i regionstyrelsen